

کارنامه روزنامه‌ای که از سال ۱۲۸۷ آغاز به کار کرد و از اول تیر ۱۳۲۸ به صورت مستمر انتشار یافت

روزنامه خراسان ۷۲ ساله شد

جواد نوابیان رودسری– روز نامه خراسان با به هفتاد و دو سالگی گذشت؛ قدیمی‌ترین روزنامه محلی در حال انتشار ایران که از پنجم بهمن ماه سال ۱۳۷۷، به کسوت روزنامه کشوری درآمد و حدود ۲۲ سال است که همه ایرانیان، خراسان‌می خوانند. ریشه‌های تاریخی پیدایش این جریده مردمی را، طی یادداشت‌هایی در این صفحه و نیز، ویژه‌نامه‌هایی که در این باره منتشر شده‌است، بیان کرده‌ام. استان خراسان، به عنوان مهد ادب و هنر، از دیرباز میزبان شاعران و نویسندگان نامداری بوده‌است که بسیاری از آن‌ها در شکل‌گیری ادبیات مشروطه و پس از آن، نقشی محوری داشته‌اند؛ از ادیب الممالک فرهانی، مدیر نخستین روزنامه استان با نام ادب (انتشار یافته به تاریخ ۱۲۷۷ خورشیدی) که بگذریم، به نام‌های بزرگی همچون سید حسن اردبیلی و ملک الشعرا بهار می‌رسیم؛ نویسندگانی که نخستین دور روزنامه خراسان را در عصر مشروطه منتشر کردند و تربیت یافتگان آن‌ها، سال‌ها بعد، موفق به انتشار دور دوم این روزنامه وزین شدند؛ روزنامه محبوبی که از ۷۲ سال قبل، مهمان خانه‌های اهالی خونگرم مشهد و البته تمام خراسان بزرگ است. در این سال‌های متمادی، روزنامه خراسان با بزرگانی همچون حسن عمید، دکتر علی شریعتی، دکتر شفیعی کدکنی، دکتر غلامحسین یوسفی و... همکاری داشته و حوادث گوناگونی را از سر گذرانده است که وقایع روزگار ملی شدن صنعت نفت، یکی از آن‌هاست.

رویدادهایی که در برگ‌برگ روزنامه، انعکاسی تمام‌یافته است. خراسان در ایام پرتلاطم انقلاب، در کنار مردم بود و همسو با دیگر جراید کشور، مدتی را در اعتصاب گذراند؛ تنها دورانی که، روزنامه چاپ نشد، همین برهه زمانی بود. پس از پیروزی انقلاب اسلامی و به‌ویژه در دوران دفاع مقدس نیز، روزنامه خراسان همواره به عنوان مرکز آگاهی بخشی به مردم و انعکاس‌دهنده دردها و خواسته‌های آن‌ها مطرح بوده‌است. اینک، در جشن تولد ۷۲ سالگی دوره دوم این روزنامه تاریخ‌نگار و تاریخ‌ساز، با هم به یکی از تولیدات ویژه مطبوعاتی در آن خواهیم پرداخت؛ مصاحبه‌های طلابی دورانی که خراسان هنوز یک روزنامه محلی بود؛ از اول تیرماه سال ۱۳۲۸ تا پنجم بهمن ماه ۱۳۷۷. روزنامه خراسان با وجود فعالیت به عنوان یک روزنامه محلی، به مدت ۵۰ سال، توانست اعتبار و جایگاه خود را به عنوان رسانه‌ای تأثیرگذار، تثبیت کند؛ این وضعیت البته، مروهون خبرنگارانی بود که برای بالا بردن تراز و جایگاه روزنامه اول شهر مشهد، از هیچ تلاشی فروگذار نمی‌کردند و به دیگر سخن، روز و شب نگاشتند. مطالب متنوع، مقالاتی که از اهل فن و فضل گرفته و منتشر می‌شد، در کنار خبرنگاران و نویسندگان زبده روزنامه که برخی از آن‌ها مانند مرحوم عمید و زنده‌یاد دکتر علی شریعتی، ذوالفقون بودند، زمینه را برای رشد سریع روزنامه در فضای رسانه‌ای استان فراهم کرد. این رامی‌توان از انعکاس گزارش‌های تند و تیز روزنامه، حتی

در روزگار پراختناق پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ دریافت. خراسان در سیل ۱۳۲۹، در زلزله‌های دهه ۱۳۴۰ و در مشکلات اجتماعی ساکنان مشهد طی سال‌ها و دهه‌های متمادی، یک تکیه‌گاه مطمئن و قابل اعتماد بود. در این سال‌ها بسیاری از جراید در مشهد ظهور کردند و ناگاه، ناپدید شدند؛ اما خراسان باقی ماند و

باقی ماندن خود را مدیون مردمی است که دوستش دارند و به‌رغم انتقادات گاه‌وبی‌گاه که ناشی از انتظارات معقول آن‌ها از روزنامه است، همراهی‌اش کردند و درخت تناور این روزنامه قدیمی را در دوره دوم انتشار، به دهه هفتم عمر رساندند. خراسان در سال‌های اخیر، پارافرا از یک روزنامه دوست‌داشتنی گذاشته؛ حالا خراسان، صاحب

«آخرین خبر»، به عنوان پرمخاطب‌ترین اپلیکیشن خبری کشور است و دوست‌داشتنی بودن را در فضای مجازی و با مخاطباتنی جهانی تجربه می‌کند و این موفقیت را نیز، مدیون یاران همراهی است که سال‌ها در کنار سفره صبحانه، بر که‌های آن را هشتافته ورق زدند و اطلاعات مندرج در آن‌ها را، باطمینان به دیگران انتقال دادند.

خواندنی‌ترین گفت‌وگوهای خراسان در گذر تاریخ

از اولین نخست وزیر عراق و دومین رئیس جمهور لبنان تا شهید نواب صفوی و محمد علی کلی

آن‌ها که با روزنامه‌نگاری آشنایی دارند، می‌دانند که خبر و اطلاعات خبری در قالب و اشکال گوناگونی به مخاطبان عرضه می‌شود. مصاحبه، یکی از مهم‌ترین گونه‌های تولیدات خبری است که برای هر رسانه، وزنه‌ای مهم و تأثیرگذار است. مصاحبه علاوه بر افزایش غنای مطالب، اعتبار رسانه را به رخ

خوانندگان و رقیبان می‌کشد. در واقع پاسخ مثبت یک شخصیت شناخته‌شده به درخواست مصاحبه یک روزنامه، به عنوان نشانه‌ای از اعتبار آن جریده شناخته می‌شود. تهیه مصاحبه، یکی از سخت‌ترین، وقت‌گیرترین و دشوارترین کارهایی است که یک خبرنگار در طول دوران کاری خود انجام می‌دهد.

ظاهر قضیه این است که شما، به عنوان مخاطب محترم روزنامه، تیتراها را از چشم می‌گذرانید و مصاحبه را، گاه به صورت گذرا، مرور می‌کنید؛ اما باید بدانید که جلب اعتماد مصاحبه‌شونده و پذیرش گفت‌وگو با روزنامه، مرحله‌ای طولانی و فرساینده دارد که در بیشتر مواقع، به نتیجه

نمی‌رسد و خبرنگار ناچار است دوباره خواسته خود را از مجرای دیگری پی‌بگیرد. به همین دلیل، وقتی از مصاحبه‌های طلایی روزنامه خراسان، در دوره‌ای که به عنوان یک روزنامه محلی فعالیت می‌کرد، سخن می‌گوییم، در واقع از تلاشی خستگی‌ناپذیر حرف می‌زنیم که انرژی، وقت و حوصله فراوانی را

می‌طلبد. اعتماد کردن یک شخصیت کشوری و حتی بین‌المللی به یک روزنامه محلی، موفقیتی است که جز با تلاش و ممارستی که به آن اشاره کردم، میسر نمی‌شود. در ادامه با هم به مرور شش مصاحبه طلایی روزنامه خراسان، بین سال‌های ۱۳۲۸ تا ۱۳۷۷ خواهیم پرداخت.

یکی از شانس‌های روزنامه خراسان در سومین سال انتشارش، مصاحبه با شهید نواب صفوی در مشهد بود. جمعیت فدائیان اسلام از گروه‌های بسیار تأثیرگذار مذهبی آن دوران به شمار می‌آمد و البته دیدگاه‌های شهید نواب صفوی در عرصه‌های

شهید سید مجتبی نواب صفوی

گوناگون سیاسی، اجتماعی و فرهنگی، طرفداران فراوانی در جامعه داشت. مصاحبه با وی زمانی انجام گرفت که شهید نواب صفوی به نقد نظریات و دیدگاه‌های دولت دکتر مصدق مشغول بود. وی در گفت‌وگوی اختصاصی با خراسان در تاریخ ۲۸

عبدالکریم قاسم، اولین نخست‌وزیر عراق، پس از ساقط شدن نظام سلطنتی در این کشور محسوب می‌شود. این که چطور روزنامه محلی خراسان توانست با او مصاحبه بگیرد، چندان معلوم نیست. مصاحبه خراسان با

شهید هاشمی‌نژاد، در کنار رهبر انقلاب و مرحوم آیت‌ا... واعظ طبسی، یکی از سه ضلع رهبری انقلاب اسلامی در مشهد بود.

با این حال، به دلیل نوشته‌ها و سخنرانی‌های پرشور ش،

عبدالکریم قاسم (اولین نخست‌وزیر عراق)

نخست‌وزیر عراق در ۲۳ مرداد ۱۳۳۷ منتشر و البته تیتراژ هم در صفحه اول روزنامه منعکس شد.

قاسم در این مصاحبه، خطاب به خوانندگان خراسان گفته بود: «آقای خبرنگار خواهش می‌کنم یک‌بار دیگر علاقه

شهید سید عبد‌الکریم هاشمی‌نژاد

فروردین ۱۳۳۲، درباره حکومت مور دین‌پریش خود گفته است: «هر دولت و حکومتی که پایه‌اش بر مبنای مقدس اسلام نهاده شده باشد و خط سیر خود و تشکیل‌تلاش بر طبق قوانین اسلام بوده و مجری قانون خدا باشد، او حکومتش رسمی و صالح است.»

نام محمد علی کلی برای همه اهالی ورزش شناخته‌شده است. او در سال ۱۳۷۲ سفری به ایران داشت و در همین مسافرت، فرصتی دست داد تا خبرنگار خراسان، یکی از طلایی‌ترین مصاحبه‌های این روزنامه را با چهره‌ای بین‌المللی تهیه کند.

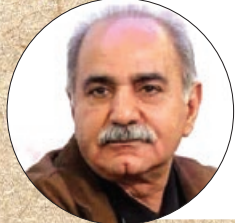

بازیگر نام‌آشنای سینمای ایران که با آثاری مانند «آژانس شیشه‌ای»، «بادیگارد» و... مشهور شد، در سال ۱۳۷۴، با فیلم «لیلی با من است» خوش درخشید و نامش بر سر زبان‌ها

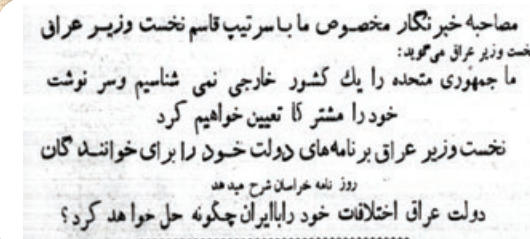
افتاد. در همین ایام بود که خبرنگار خراسان به سراغ او رفت و رضایتش را برای یک گفت‌وگوی اختصاصی جلب کرد. حاصل آن مصاحبه، در شماره روز ۲۹ آذر ۱۳۷۵، در صفحه هنر و

پرویز پرستویی

اندیشه روزنامه خراسان منتشر شد؛ تیترا مصاحبه این بود: «کلیشه‌شدن در سینما خط بطلانی بر توانایی‌ها و خلاقیت‌های یک بازیگر است.»

شد. در این گفت‌وگوی مفصل که در دو صفحه روزنامه خراسان انتشار یافت، شهید هاشمی‌نژاد به تبیین دقیق و مبسوط مبانی انقلاب اسلامی و مفهوم صدور انقلاب پرداخته است.

زیادی از مردم ایران آشنا شده‌ام و همیشه به آن‌ها با نظر احترام و تکریم نگاه کرده‌ام. چون ایرانی‌ها را [به عنوان] مردمانی با فراست و پرهوش می‌شناسم.»

لبنان دیدم در آن هنگام احساس می‌کردم قوی‌ترین مرد جهان هستم و هیچ رقیبی را برای خود نمی‌شناختم، اما با دیدن چهره امام خمینی (ره) و تحول عظیمی که ایشان ایجاد کرده بود، خودم را در مقابل ایشان چون یک کاهی در مقابل کوهی یافتیم.»

فواد شهاب (دومین رئیس جمهور لبنان)

مصاحبه گیرنده در هر دو مورد، یک نفر است. این مصاحبه، در تاریخ سوم شهریور ۱۳۳۷ منتشر شد. شهاب در این گفت‌وگو، درباره مردم ایران گفته بود: «من در طول عمر خود با تعداد